

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/30/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814202866
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3814202866.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o mal. D. H., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v C., OSVaR C., dieťa rodičov matky F. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., K. XX, t.č. C., T. G. XX/X a otca I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., H. XX/XX, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza, č.k. 4P/11/2014-12 zo dňa 24. februára 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o nariadení predbežného opatrenia potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým matke uložil odovzdať mal. D. do starostlivosti otca. Zároveň rozhodol, že začína konanie bez návrhu o zmene úpravy práv a povinností rodičov k ich mal. dcére D. H., nar. XX.XX.XXXX. Dospel k záveru, že v posudzovanej veci je dôvod na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 74 ods. 1 a § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p. Uviedol, že zmyslom predbežného opatrenia je nielen zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov, ale aj rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je treba okamžitého zásahu súdu. Predbežné opatrenie slúži najmä na to, aby sa dočasne upravili pomery účastníkov, ak je to potrebné, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Riadiac sa právnou úpravou, súd po zhodnotení dostupných skutkových okolností uplatnenému návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel. Z návrhu otca, ako aj zo správy kolízneho opatrovníka maloletej je preukázané, že matka maloletej, ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č.k. 17P/81/2012-43 zo dňa 26.11.2012, nie je schopná náležite zabezpečiť starostlivosť o dieťa. Maloletá má nesprávne hygienické návyky a problémy so stravovaním, čo je dôsledkom neplnenia si rodičovských povinností zo strany matky. Podľa vyjadrenia otca, starej matky, ako aj maloletej sa matka svojich rodičovských povinností zbavuje tým, že maloleť necháva u starej matky. Taktiež nevhodne na výchovu a zdravý vývin maloletej pôsobí, keď matka v sprievode maloletej navštevuje pohostinské zariadenia. Záujem maloletej je, aby nebola vystavená nevhodnému správaniu priateľa matky, s ktorým žijú v spoločnej domácnosti. Priateľ matky sa maloletej vyhrážal vyhodením z okna, ktorú skutočnosť matka nevyvrátila otcovi, ani starej matke. Uvedený incident má súd preukázaný z tvrdení otca maloletej, starej matky a dokonca aj od maloletej, ktorá sa tak vyjadrila pred pracovníčkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v C.. O uvedenej skutočnosti otec maloletej urobil trestné oznámenie. Za stavu, že otec má vhodné podmienky na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloleť a maloletá má dobrý vzťah s otcom, s jeho priateľkou, ako aj so starou mamou, okresný súd považoval za potrebné predbežným opatrením nariadiť matke, aby odovzdala maloleť do starostlivosti otcovi napriek tomu, že maloletá má matku rada a chýba jej. Aktuálne spolužitie matky s priateľom negatívne vplyva na psychický vývin maloletej, ktorá si k nemu nevybudovala vzťah a bojí sa ho. Je potrebné pre zdravý psychický a fyzický vývin maloletej okamžite dieťa odovzdať do prostredia, ktoré dôverne pozná a kde sa dobre cíti. V súlade s § 76 ods. 3 O.s.p. súd rozhodol o začatí konania o zmene úpravy práv a povinností rodičov k maloletej.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka. S rozhodnutím prvostupňového súdu nesúhlasila. V rozsiahlom odvolaní popísala jej dôkladnú starostlivosť o maloletú od jej narodenia. Zdôraznila, že napadnuté uznesenie vychádza z nie celkom pravdivej výpovede otca. Od 23.01.2014 býva na Ulici K. XX/X a nikdy nenavštívila žiadne pohostinské zariadenia. Nie je alkoholičkou a je ochotná za týmto účelom podstúpiť psychologické aj psychiatrické vyšetrenie. Alkoholikom je bývalý manžel - otec maloletej, ktorému bol aj z dôvodu požitia alkoholu odobratý vodičský preukaz. Poukázala na to, že maloletá má osvojené hygienické návyky, v jej domácnosti sa kúpala každý deň. Aj čo sa týka stravy, o maloletú bolo vždy postarané. Pred školou mala nachystané raňajky a cestou do školy kúpenú desiatu. Uviedla, že záujem otca o vzdelávanie a prospech maloletej je nulový. Čo sa týka maloletej, nielen po rozvoze, ale aj počas manželstva sa o maloletú starala vzorne, s láskou, čo potvrdzuje aj výpoveď maloletej, ktorá jej bola násilne a účelovo odobratá. Nemá možnosť s maloletou sa telefonicky kontaktovať, nakoľko jej otec zobral telefón. Dieťa je v starostlivosti starej matky a otec ju sporadicky navštevuje. Maloletá jej píše listy, v ktorých ju prosí, aby o ňu bojovala. Stará matka starostlivosť o maloletú nezvláda, nakoľko má vážne zdravotné problémy. Na záver zdôraznila, že maloletú miluje a nikdy by jej neublížila, ani ju neopustila. Maloletá sa nachádza u starej mamy, priateľka otca si neželá, aby maloletá žila s nimi v jednej domácnosti a otec nie je ochotný a schopný sa o maloletú postarať. Uviedla, že jej priateľ pracuje a maloletú má rád. Maloletá sa na neho nikdy nesťažovala. Situácia sa zmenila, keď ju začali proti nemu štváť.

Kolízny opatrovník k podanému odvolaniu vo svojom písomnom vyjadrení navrhol, aby bola maloletá zverená dočasne do osobnej starostlivosti otca. Uviedol, že medzi maloletou a matkou je vytvorená silná citová väzba. Matka maloletej i naďalej udržiava známosť s Z. G., ku ktorému mal. D. nemá vytvorený vzťah a pri pohovore na oddelení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately potvrdila, že sa jej priateľ matky vyhrážal a z dôvodu jeho správania a vyhrážania sa priateľa matky bojí. Maloletá má v domácnosti otca, ktorý žije v spoločnej domácnosti s Z. Y., vytvorené vhodné podmienky a pri starostlivosti o maloletú pomáha stará matka zo strany otca, u ktorej maloletá často trávila čas, aj keď bola zverená do osobnej starostlivosti matky.

Z obsahu písomného vyjadrenia otca k podanému odvolaniu vyplýva, že otec s rozhodnutím prvostupňového súdu súhlasí. Zdôraznil, že problém s alkoholom nemá, o čom má aj potvrdenie z lekárskeho vyšetrenia. Potvrdil, že maloletá sa opakovane vyjadřila, že sa Z. G. bojí, maloletá je podvýživovaná a nenavštevuje školskú jedáleň. Matka, nakoľko trávila čas v práci v pohostinstve, nemala ako zabezpečiť maloletej plnohodnotnú stravu. Aj keď bola maloletá zverená do starostlivosti matky, väčšinu času strávila u starej matky zo strany otca. O tom, že sa o maloletú matka nestará, svedčil aj otec matky. Žiadal, aby maloletá bola zverená do starostlivosti otca.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je v napadnutej časti potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Okresný súd svojím rozhodnutím rozhodol tak, že predbežným opatrením nariadil matke, aby odovzdala mal. D. do starostlivosti otca. Samostatným výrokom rozhodol, že začína konanie bez návrhu o zmene úpravy práv a povinností rodičov k ich mal. dcére D. H., nar. XX.XX.XXXX. Nakoľko odvolanie smerovalo len proti výroku o nariadení predbežného opatrenia, výrok o začatí konania bez návrhu o zmene úpravy práv a povinností rodičov k mal. D. nadobudol právoplatnosť podľa § 206 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd podrobne preskúmal námietky, ktoré boli matkou v podanom odvolaní vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu si odvolací súd osvojil aj dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Matka v podanom odvolaní neuviedla žiadne podstatné okolnosti, ktoré by boli dôvodom pre iné právne posúdenie veci. Aj podľa názoru odvolacieho súdu sú v danom prípade splnené zákonné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, tak ako v danom prípade navrhol otec.

Predbežné opatrenie je procesným prostriedkom, ktorý slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi. Vo svojej podstate je tak konkretizáciou a naplnením ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu. Jeho účelom je poskytnutie dočasnej ochrany subjektívnym právam a oprávneným záujmom v prípade, ak je táto dočasná ochrana naliehavá.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p. predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia môže súd predbežným opatrením aj z úradnej povinnosti (bez návrhu) odovzdať dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo inej osoby, ktorou môže byť osoba fyzická (náhradná starostlivosť, pestúnska starostlivosť), alebo právnická (ústavná starostlivosť). V prípade, že sa jedná o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti druhého rodiča, rozhodujú kritéria uvedené v § 24 až § 26 a § 36 Zákona o rodine, t. j. ak rodičia spolu nežijú, nedohodli sa na úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu, musí súd vždy prihliadať na záujem dieťaťa, najmä jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia, vek dieťaťa, zdravotný stav, pohlavie, vzťah k rodičom a podobne, pričom sa uprednostňuje výchovné prostredie toho rodiča, u ktorého so zreteľom na všetky hľadiská sú lepšie predpoklady pre starostlivosť o maloleté dieťa. Vzhľadom na dočasnosť predbežného opatrenia je potrebné uviesť, že trvá dovtedy, kým súd nerozhodne vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktoré konanie môže súd začať aj bez návrhu (§ 81 O.s.p.).

V posudzovanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že rodičia maloletej boli rozvedení rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č.k. 17P/81/2012-43 zo dňa 26.11.2012, ktorým rozhodnutím bola zároveň maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Nakoľko matka, ktorá má maloletú v osobnej starostlivosti, žije v spoločnej domácnosti s priateľom Z. G., ktorý sa maloletej v sobotu dňa 15.02.2014 v domácnosti matky maloletej vyhrážal, že jej ublíži, a že ju vyhodí z okna, maloletá sa ocitla v domácnosti otca. Maloletá má z priateľa matky strach, vyhrážal sa jej, že ju vyhodí z okna, predtým sa jej vyhrážal, že jej vyhodí psíka, ktorého si do bytu mohla doniesť, čo vyplynulo z pohovoru, ktorý bol vykonaný s maloletou dňa 18.02.2014 na oddelení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately. Takto bolo zistené, že maloletá je na matku citovo naviazaná, matka jej veľmi chýba, chce byť s mamou, ale len s ňou, tak aby s nimi nebýval Z., ktorého nemá rada a bojí sa ho. Pokiaľ za tohto stavu prvostupňový súd považoval za potrebné predbežným opatrením nariadiť matke, aby odovzdala maloletú do starostlivosti otca, ktorý podľa zistení kolízneho opatrovníka má v súčasnosti vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletú, odvolací súd sa s takýmto rozhodnutím prvostupňového súdu stotožňuje, nakoľko aktuálne spolužitie matky s priateľom negatívne vplýva na psychický vývin maloletej, vyvstala naliehavá potreba na okamžitý zásah súdu formou predbežného opatrenia, a preto správne okresný súd v zmysle § 74 ods. 1 a § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p. nariadil predbežné opatrenie.

Pokiaľ v podanom odvolaní matka namietala tvrdenia otca o tom, že je alkoholičkou, že sa o dcéru riadne nestará, že dcéra nemá hygienické návyky, že sa nezaujíma o jej školské výsledky, týmito námietkami sa odvolací súd nezaoberal, nakoľko nie je účelom predbežného opatrenia vyriešiť všetky sporné okolnosti danej veci, ani vykonávať dokazovanie podľa tvrdení účastníkov. Uvedenými námietkami sa súd bude zaoberať v ďalšom konaní o zmene úpravy práv a povinností rodičov k mal. D., ktoré konanie bolo začaté uznesením zo dňa 24.02.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.